

فصلنامه کلام اسلامی

سال یستم، شماره چهارم، پیاپی هشتادم، زمستان ۱۳۹۰

صفحه ۱۶۲-۱۴۲

ترقیب حوادث و رویدادهای ظهور امام مهدی منتظر (عج)

دریافت: ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ تأیید: ۱۳۹۰/۱۲/۲۰

ترجمه: عبدالرحیم سلیمانی بهبهانی^(۱)

چکیده

«احمد حسین یعقوب» (۱۳۵۸-۱۴۲۸ه) دانشمند و نویسنده اردنی در کتاب «حقیقتة الاعتقاد بالإمام المهدى المنتظر» در صدد ارائه تصویری از انقلاب مهدی^{علیه السلام} بر اساس احادیث منقول از پیامبر اکرم^{علیه السلام} و اهل بیت پیامبر^{علیه السلام} است؛ به گونه‌ای که سیر حوادث قیام را از ابتدای آنها نشان دهد. به عبارت دیگر او در این کتاب به دنبال کشف تسلسل حوادث و حلقه‌های وقایع عصر ظهور و چگونگی ختم آنها به صورت منطقی و طبیعی، به تحقق دولت آل محمد^{علیه السلام} و حکومت مهدوی می‌باشد. وی در فصل هفتم از باب پنجم این کتاب برای قیام مهدی هشت مرحله تصویر می‌کند: ۱. انتشار اعتقاد به امام مهدی و پذیرش آن از سوی مسلمانان، ۲. ظهور نادرستی و نارسانی مکاتب و شیوه‌های حکومتی، ۳. آشکار شدن نشانه‌های ظهور، ۴. یاوران ممتاز در خدمت امام، ۵. ظهور سفیانی، ۶. بیعت یاران مهدی و ظهور آن حضرت، ۷. حرکت به سمت عراق و تأسیس پایگاه عملیاتی و انتخاب کوفه به عنوان پایتخت، ۸. پایگاه علیای امام مهدی و فرماندهی نظامی آن حضرت.

ذیل مرحله اخیر به این مباحث می‌پردازد: سرنوشت قیام سفیانی؛ تلاش امام مهدی برای اجتناب از مواجهه با غرب و ناگزیری از رویارویی نظامی با آنها؛ نبرد هولناک میان امام مهدی و اهل روم و ترک و یهود؛ و فرود آمدن مسیح به زمین. مقاله حاضر ترجمه‌ای از این فصل است.

واژگان کلیدی: امام مهدی، مراحل ظهور، خسف، سفیانی.

۱. عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

«احمد حسین یعقوب» در سال ۱۳۵۸ هق در شهر جرش کشور اردن در خانوادهای شافعی مذهب چشم به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی خود را در زادگاهش آغاز و سپس در کشورهای مصر، سوریه و لبنان تا مراحل عالیه به ادامه تحصیل پرداخت و در مساغل گوناگونی همچون «مقام شهرداری»، «وکالت» و همچنین «امامت جمعه» فعالیت کرد.

هنگامی که وی برای دفاع از پایان‌نامه دانشگاهی خود به «بیردست» سفر کرده بود، دست هدایت الهی کتابی را در دستان او قرار داد که مسیر حیات وی را دگرگون نمود. کتابی از نویسنده‌ای سنی مذهب درباره حادثه کربلا با نام «ابناء الرسول فی کربلا» اثر «خالد محمد خالد». اگر چه خالد در کتاب خود در تبرئه جانیان حماسه کربلا کوشیده بود ولی نام سید الشهداء^{علیه السلام} و عظمت قیام حضرتش آن چنان تأثیرگذار بود که راهی را در مقابل احمد حسین به سوی نور گشود و او را به سوی کشتی نجات رهنمون شد تا این که در کنار مصباح هدایت به آرامش رسید. با خواندن ماجراهای کربلا اشک از چشمان احمد حسین جاری شد و انقلابی عاطفی در وی پدید آمد و این آغازی بود برای کنکاش فکری و مطالعات عمیق و دقی کتاب‌ها. وی منابع گوناگون را یکی پس از دیگری موشکافانه قرائت، بررسی و تحلیل نمود. الشیعة بین الحقائق والأوهام اثر «مرحوم سید محسن امین^{للہ}» و المراجعات از «مرحوم سید شرف الدین^{للہ}» آغازی برای این حرکت فکری و سیر مطالعاتی بود؛ و آنگاه بازخوانی تاریخ بدون پیش فرض‌ها و تعصبات مذهبی. او تاریخ را از دریچه ناظری بی‌طرف به تماشا نشست تا بتواند به درستی درباره وقایع آن به قضاؤت بنشیند.

پس از طی سیر و سلوک فکری خویش و دریافت حقیقت با خدای خویش پیمان بست که تا آخرین لحظات حیات خود جایگاه اهل بیت^{علیهم السلام} را پاس داشته و دیگران را به حقیقتی که او بدان دست یافته بود رهنمون باشد و به راستی تا پایان بر این پیمان وفادار باقی ماند. روح پاک این نویسنده توانا و مدافع دلسوزخته مکتب اهل بیت^{علیهم السلام} در سحرگاه دوازدهم ماه مبارک رمضان سال ۱۴۲۸ هق پس از سال‌ها تلاش خستگی ناپذیر در ترویج راه و رسم اهل بیت^{علیهم السلام} و تبیین مظلومیت آنان و تحمل رنج‌ها و مشقات فراوان در این مسیر به سوی بهشت برین پرواز کرد تا میهمان خوان گسترده اولیای الهی باشد.

حاصل مساجدات فکری و تلاش‌های فرهنگی او پدیداری کتاب‌ها و مقالاتی ارزشمند در حوزه دفاع از کیان عقیدتی تشیع و تبیین کثری‌ها و انحرافات اندیشه‌های مخالف با مکتب اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بود. تنها در قالب کتاب نزدیک به بیست اثر گران‌سینگ از وی به جا مانده است؛ از جمله: «النظام السياسي في الإسلام»، «نظريه عدالة الصحابة والمرجعية السياسية في الإسلام»، «المواجهة مع رسول الله وآلله»، «كربلاء: الثورة والمساواة»، «أين سنة رسول الله وماذا فعلوا بها؟»، «الهاشميون في الشريعة والتاريخ»، «حقيقة الاعتقاد بالإمام المهدى المنتظر». (ر.ک: سایت mahdimissin.com).

کتاب «حقيقة الاعتقاد بالإمام المهدى المنتظر» در صدد ارائه تصویری از انقلاب مهدی علیه السلام بر اساس احادیث به جا مانده از پیامبر اکرم و اهل بیت نبوت است؛ به گونه‌ای که سیر حوادث قیام را از ابتدای آنها نشان دهد. به عبارت دیگر او در این کتاب به دنبال کشف پاسخ این پرسش است که تسلسل حوادث و حلقه‌های وقایع در آن عصر چگونه بوده که به صورت منطقی و طبیعی، به تحقق دولت آل محمد علیهم السلام و حکومت مهدوی منتهی می‌شود؟

نویسنده کتاب همراه با توضیح ادعایی کند که تحلیل و تصویری که از وقایع مربوط به انقلاب مهدی علیه السلام ارائه کرده با هر آنچه قبل از این گفته شده متفاوت است، و تلاش کرده با حفظ احصالت و امانت داری نسبت به منابع دینی و تاریخی، آنرا هماهنگ با روح عصر و با ادبیات امروزی به تصویر بکشاند (ر.ک: مقدمه کتاب).

کتاب، مشتمل بر مقدمه و پنج باب است. باب اول به آنچه در طول تاریخ بر اسلام گذشته و سبب غربت اسلام و آمادگی برای ظهور مهدی منتظر شده می‌پردازد. در باب دوم عقیده مهدویت در قرآن و سنت تبیین شده است. باب سوم، مبانی شرعی نظریه مهدی منتظر در اسلام را شرح می‌دهد. در باب چهارم هویت مهدی و علام ظهور به تفصیل مورد بحث قرار گرفته است. باب پنجم با عنوان «انصار و اعوان مهدی و شیوه حکومتی او» دارای هشت فصل است. آنچه در ادامه تقدیم می‌شود، ترجمه فصل هفتم این باب است با عنوان: «ترتیب حوادث و رویدادهای ظهور امام مهدی منتظر».

لازم به ذکر است که منبع احادیث مورد استناد مؤلف کتاب در این فصل، عمدتاً کتاب

«معجم أحاديث الإمام المهدى» (نشر مؤسسه معارف اسلامی، تحت اشراف استاد علی کورانی) است.

ترتیب حوادث و رویدادها

هر چند ظهور امام مهدی علیه السلام همانند وقوع قیامت به صورت دفعی و ناگهانی است اما این ظهور، قطعاً مسبوق به سلسله‌ای از وقایع و حوادث است که ظهور آن حضرت را خواه ناخواه به دنبال داشته و به آن متنهای می‌شود، و در حقیقت، ظهور تمام امام مهدی علیه السلام عبارت است از اوج وقایع و حوادث برنامه‌ریزی شده‌ای که مطابق طرح و برنامه‌ای الهی به جلو می‌رود، برنامه‌ای که در راستای سنت ابتلای الهی و دقیقاً منطبق بر آن است، و همه انسان‌های مکلف به آنچه اتفاق می‌افتد آگاهی یافته، و هر یک نقشی-مثبت یا منفی-در آن ایفا می‌کنند تا همین نقش، محک و معیاری برای ثواب یا عقاب آنها باشد.

با کاوش در احادیث نبوی مربوط به اندیشه مهدویت آشکار می‌شود که حرکت ظهور، با عبور از چند مرحله متوالی استمرار پیدا می‌کند که ثمره نهایی این مراحل، ظهور عصر مهدوی است با همه برکات آن از قبیل: بی‌نیازی و آرامش و عدل و سازگاری و همدلی کامل.

مرحله اول: انتشار اعتقاد به امام مهدی و پذیرش آن از سوی مسلمانان

انتشار این اعتقاد را شخص پیامبر اعظم صلوات الله عليه و آله و سلم بر عهده گرفته‌اند. آن حضرت بشارت به امام مهدی متظر داده و با تأکید تمام اعلام داشته‌اند: که ظهور، حتمی است، و امام مهدی علیه السلام جهان را پر از قسط و عدل می‌کند آن چنان که پر از ظلم و جور شده است، و حضرت عیسی بن مریم صلوات الله عليه و آله و سلم پشت سر او نماز می‌خواند، و یکی از یاران و یاوران او است.

پیامبر صلوات الله عليه و آله و سلم شخصاً بیان همه امور کلی و تفصیلی مرتبه با امام مهدی علیه السلام را عهده‌دار شده، و تأکید می‌کند که اینها اخباری غیبی است که خداوند در اختیار او قرار داده است. و به رغم مشکلاتی که برای احادیث نبوی ایجاد کردند، این اخبار شیوع پیدا کرد و میان مسلمین منتشر شد و به آن عقیده‌مند شدند، و یقین کردند که اینها اخباری غیبی و حتمی الوقوع هستند.

و گروهی از مسلمانان متور به نور ایمان، به رصد و قایع و حوادث مراحل ظهور می‌نشینند؛ با این امید و آرزو که این فرصت را بابنده که در زمرة یاران امام مهدی علیه السلام قرار گرفته، و در ایجاد و تحقق عصر طلایی مهدوی نقشی بر عهده گیرند؛ یعنی تنها رؤیت عصر مهدوی را آرزو نکردن بلکه تلاش کردن تا زمینه ظهور را فراهم کرده و به شرف مشارکت در این برنامه الهی نائل گردند، و از پاداش الهی برخوردار شده، و از عواقب بی‌اعتنایی و ترک مشارکت در تحقق عصر مهدوی مصون بمانند، و از حوادث تاریخی تجربی بیاموزند؛ زیرا برای انسان مؤمن شایسته نیست که در قبال حوادث، موضعی منفعلانه و همراه با ترش داشته باشد، بلکه لازم است که در هر حادثه‌ای نقشی فعال -سلبی یا ایجابی - داشته باشد.

و (باید دانست که) امام مهدی منتظر، امامی است الهی که خداوند او را برجزیده، و بر مؤمنان واجب است که خود را تحت فرمان او قرار داده و رهبری او را پذیرا باشند، و آن گونه باشند که او می‌خواهد.

مرحله دوم: ظهور نادرستی و نارسایی مکاتب و شیوه‌های حکومتی

قبل از آن که امام مهدی ظهور کند به بشریت این فرصت داده می‌شود که همه عقاید و مکاتب و حکومت‌های برآمده از آنها را تجربه کند، و به حاکمیت حاکمانی از هر جنس و نوع تن دهد، تا سستی و پوکی و عجز همه این عقاید و مکاتب ساختگی و حاکمیت‌های برآمده از آنها را به صورت محسوس و مثل صحنه‌های نمایشی که آرام در پی هم می‌آیند دریابد، و بدین ترتیب بعد از این همه تجربه و تحمل رنج و سختی، با تمام وجود به عدم شایستگی آنها در تحقق عدل و رفاه همگانی اقرار و اعتراف کند، و به این پرسش برسد که: آیا خداوند برای این امر نظریه‌ای ندارد؟! آیا خداوند مدل حکومتی برای بشر ندارد؟! آیا خداوند اولیایی ندارد که بتواند بر بشریت حکمرانی کنند؟!

جامعه انسانی اوضاع و شرایط را ارزیابی کرده و می‌سنجد، و می‌بیند که زمین از ظلم و جور اباشته شده، و همه راهکارهای بشری برای نجات از این وضعیت به صورت شتابنده و سریع بن‌بست رسیده و کارآیی خود را از دست داده‌اند، و ادامه زندگی با این وضعیت ممکن نیست، و جز مهدی علیه السلام کسی نیست که بشریت رانجات دهد. در چنین وقتی است که زمینه

روحی و فضای عمومی برای ظهور امام مهدی علیه السلام و درک ارزش و اهمیت و جایگاه او، و نمایاندن او به عنوان تنها منجی عالم، و آشنا شدن با او بر اساس این جایگاه مهیا می‌شود.

مرحله سوم: آشکار شدن فشارهای ظهور

رسول خدا علیه السلام مسلمانان را در وضعیتی مبهم و پیچیده نگذاشته است، بلکه تمام امور مرتبط با امام مهدی علیه السلام و حکومت مهدوی را به نحو کامل بیان، و با دقت توصیف کرده، و بر وجود علاماتی پیش از ظهور امام مهدی، و علاماتی همزمان با ظهور تأکید کرده است که به صورت پی در پی ظاهر خواهند شد و با تکمیل این حوادث، شمس وجود آن حضرت طلوع کرده و همچون ستاره درخشان و تابناک برای عالمیان ظاهر می‌شود. رسول خدا علیه السلام این علامات را به صورت علمی و دقیق توصیف کرده که عوام و خواص آن را می‌فهمند به گونه‌ای که اگر ظهور آغاز گردد بر احدی مخفی نمی‌ماند، که در مباحث پیشین فصل مستقلی را به بیان علامات ظهور اختصاص دادیم.

این علامات بعد از آن آغاز می‌شود که اهل عالم یقین پیدا کرده و به صراحة به صورت ضمنی پوشالی بودن همه مکاتب ساختگی و شیوه‌های حکومتی برآمده از آنها و عدم صلاحیت این مکاتب برای تدبیر و اداره جامعه بشری اقرار کنند و متوجه شوند که ظلم و جوری که عالم را فراگرفته ناشی از حاکمیت این مکاتب و حکومت‌ها است و مشکلات عالم با این وضعیت قابل حل نیست و مهدی متظر تنها فرد شایسته‌ای است که می‌تواند زمین را بعد از این که ظلم و ستم در آن فraigیر شده، پراز عدل و قسط کند، و متوجه شوند که عدل الهی و حاکمیت الهی و رهبری اولیای الهی تنها راه برای بروز رفت از این اوضاع است. در چنین شرایطی، علامت ظهور یکی پس از دیگری - به آن صورتی که در جای خود بیان کرده‌ایم - آشکار و به اتمام می‌رسد.

مرحله چهارم: یاوران ممتاز در خدمت امام

هنگامی که علامات ظهور یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اهل عالم غرق در سختی‌ها شده، و بلا و مصیبت‌ها شدت می‌گیرد، و برای مردم آشکار می‌شود که تنها راه حل

و یگانه مصلح جهان امام مهدی است، از میان مسلمانان افرادی بر می خیزند که بیشتر از دیگران بلاها را احساس کرده و مشتاق رهایی هستند و ایمانشان به آن حضرت بیشتر، و به قدرت فوق العاده او بر تغییر وضع عالم اطمینان بیشتر داشته، و - بالاتر از همه اینها - در اوج معرفت و اخلاص قرار دارند. این جماعت، در طلب امام مهدی ع برآمده و او راجست و جو می کنند در حالی که از حال همدیگر خبر نداشته و یکدیگر رانمی شناسند. و در ساعتی مبارک این جماعتی که از سرزمین های مختلف و بدون قرار قبلی گرد هم آمده اند، در مکانی اطراف کعبه مشرف، بین رکن و مقام، یا بین زمزم و مقام ابراهیم، با مهدی منتظر روبرو می گردند، و همدیگر را شناخته و همگی، امام مهدی را شناخته و به او رو کرده و خود را تحت اختیار او قرار می دهند. احادیث متواتر نبوی بر این نکته تأکید دارد که تعداد این جماعت از سیصد و اندي - بین ۳۱۳ تا ۳۱۹ هجری - تجاوز نمی کند، و این عدد برابر با تعدادی است که در جنگ بدر همراه پیامبر ص در آن معركه سخت و دشوار حاضر شدند، که در ضمن بحث از اصحاب و یاوران مهدی به محل زندگی و تعداد و اوصاف آنها به شیوه ای علمی و مستدل پرداخته ایم.

در آن وضعیت، جماعتی از مؤمنان حوادث را رصد کرده و علامات ظهور را پیگیری می کنند و یقین پیدا می کنند که امام مهدی برای ظهور آماده شده و نیازمند یار و یاور است، و از این رو توان خود برای حمایت از آن حضرت را بالا برده و خود را برای خروج و جست و جوی امام منتظر آماده می کنند تا به او دست یافته و جان خود را در اختیار او قرار داده و به شرف مصاحبত و مشارکت در عملیات بزرگ تغییر وضعیت عالم نائل شوند. آشکارترین نمونه های این دستجات کاروانی است با پرچم های سیاه که از ایران - یا مشرق - به سوی آن حضرت می آیند.

این جماعت مؤمن - که هسته او لیه یاوران مهدی ع را تشکیل می دهند - بعد از تلاش و رنج بسیار، او را یافته و می شناسند و حضرت نیز آنها را شناسایی می کند. آنها خود را در اختیار حضرت قرار می دهند و امام ع آنها را قسم می دهد که تا پای مرگ از او جدا نشوند. آنگاه امام مهدی از آنها مطمئن شده و آنها هم از امام خود مطمئن می گردند. به این ترتیب، امام مهدی یقین می یابد که وقت ظهور فرا رسیده، و در انتظار فرمان الهی برای ظهور

می‌شیند.

مرحله پنجم: ظهور سفیانی

پیامبر اعظم و امامان اهل بیت اطهار ﷺ تأکید کرده‌اند که ظهور سفیانی یکی از امور حتمی است، به طوری که گفته شده: مهدی بدون سفیانی، و سفیانی بدون مهدی وجود ندارد. بنابراین، ظهور سفیانی از آشکارترین و مشهورترین نشانه‌های ظهور امام مهدی است، و بلکه ظهور مهدی همزمان با عصر سفیانی خواهد بود (این مطلب را در فصل‌های پیشین به تفصیل بیان کرده‌ایم).

سفیانی فردی از نسل ابوسفیان است، که کینه اهل بیت پیامبر را در دل، و حکومت آنها را ناخوش داشته و فردی خبیث - و در عین حال - با هوش است. او حادث را به دقت رصد کرده و پیش‌بینی می‌کند که امام هاشمی مهدی منتظر به زودی ظهور کرده و تلاش خواهد کرد که دولت اهل بیت پیامبر ﷺ را بربار دارد، از این رو در صدد برミ آید که بر مهدی ﷺ سبقت گرفته و دولتی اموی تشکیل دهد تا شرافت مهدویت را از اهل بیت پیامبر ﷺ بگیرد چنان که نیاکان وی تلاش کردند شرافت نبوت و خلافت را از بنی هاشم بگیرند. نواصب و دشمنان اهل بیت و طالبان دنیا و حیله گران اطراف او جمع شده و پایگاهی در «وادی یابس» برای خود بربار می‌کند، سپس از آنجا به سمت «درعا» و «حوران» و «دمشق» و عراق و حجاز حرکت می‌کند و شعارهایی فریبنده مثل: وحدت اعراب و اتحاد مسلمانان سر می‌دهد، و برای این که با اهل بیت پیامبر ﷺ به معارضه برخاسته و مانع تحقق اهداف آنها گردد تصمیم به تشکیل امپراطوری اموی می‌گیرد. او با زمان مسابقه می‌دهد با این امید که بر حادث پیشی گیرد و در حالی با مهدی مواجه شود که از دولتی مستقر برخوردار است و به این طریق حرکت مهدی را در نطفه خفه کند.

مرحله ششم: بیعت یاران امام مهدی و ظهور آن حضرت

در ایامی که لشکر سفیانی برای گسترش نفوذ خود در سرزمین‌های عربی و اسلامی درگیر جنگ‌ها و نبردهای متعددی می‌شود، و سرزمین حجاز - به سبب بحرانی که دامن‌گیر نظام حاکم بر آن منطقه است - در حالت ضعف و سستی و نابسامانی به سر می‌برد، و در یک

شب فرخنده، بین رکن و مقام، یا بین زمزم و مقام ابراهیم، امام مهدی علیه السلام با ۳۱۳ نفر بیعت می‌کند، و امام مهدی دستور خداوند به ظهور را دریافت می‌کند، و ظهور آغاز می‌گردد، و در پی آن، نشانه‌ها و معجزات و علامت هم زمان با ظهور هم شروع می‌شود. طرف مدت محدودی حاکمیت امام مهدی بر تمام منطقه مکه گسترش یافته و مردم آن دیار با او بیعت می‌کنند، و ده هزار مرد جنگی از آنها به لشکر او ملحق می‌شوند.

سپس یکی از باران خود را به حکومت مکه منصوب کرده و خود به سمت مدینه حرکت می‌کند. امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «قائم در مکه بر کتاب خداوند و سنت پیامبر بیعت می‌گیرد، و کسی را بر مکه گماشته و به سوی مدینه می‌رود، که خبر می‌رسد کارگزار او در مکه کشته شده است، آن حضرت به سوی آنها بازگشته، فانلان را می‌کشد و جز این نمی‌کند». ^(۱) سپس حرکت می‌کند و بین دو مسجد مردم را به کتاب خداوند و سنت پیامبر و ولایت علی بن ابی طالب و برائت از دشمن آن حضرت دعوت می‌کند (حدیث ۸۳۴)، ^(۲) و حاکمیت خود را به مدینه منوره توسعه داده و مردم مدینه با او بیعت می‌کنند. آن حضرت فردی را در مدینه منصوب کرده و متوجه عراق می‌شود. وقتی که مهدی در مسیر عراق در حرکت است سفیانی مکتوبی برای اهل مدینه می‌نویسد و تهدید می‌کند که اگر نماینده و والی امام مهدی را نکشند همه جنگجویان آنها را کشته و فرزندان آنها را اسیر می‌کنم، و مردم مدینه نیز نماینده امام را به قتل می‌رسانند. این خبر به امام می‌رسد و به سوی مدینه برگشته و آنقدر از قریش می‌کشد که جز تعداد اندکی از آنها باقی نمی‌ماند (حدیث ۸۳۵). ^(۳) و امور مدینه را سامان می‌دهد و نیروها

۱. بیان القائم بمکة على کتاب الله وسنة رسوله، ويستعمل على مکة، ثم یسیر نحو المدينة فیبلغه أن عامله على مکة قد قتل، فیرجع إلیهم، فیقتل المقاتلة ولا یزید على ذلك.

۲. بیان القائم بمکة على کتاب الله وسنة رسوله، ويستعمل على مکة، ثم یسیر نحو المدينة فیبلغه أن عامله قتل، فیرجع إلیهم فیقتل المقاتلة ولا یزید على ذلك، ثم ینطلق فیدعو الناس بين المسجدین الى کتاب الله وسنة رسوله والولاية لعلی بن أبي طالب والبراءة من عدوه حتى یبلغ البیداء فیخرج إلیه جیش السفیانی فیخسف الله بهم.

۳. یخرج إلى المدينة فيقيم بها ما شاء، ثم یخرج إلى الكوفة ويستعمل عليها رجالاً من أصحابه، فإذا نزل الشفرة جاءهم كتاب السفیانی إن لم تقتلوا لأقتلن مقاتليکم ولأسینین ذرا ریکم، فیقبلون على عامله فیقتلونه، فیأتيه الخبر فیرجع إلیهم فیقتلهم ویقتل قریشاً حتى لا یبقى منهم إلا أكلة کبش.

و امکانات خود را آماده اعزام به کوفه می‌کند.

«خسف»؛ واضح‌ترین علامت ظهور امام مهدی، و قوی‌ترین دلیل بر ظهور

در میان همه مسلمانان عالم این اخبار منتشر می‌شود که امام مهدی ظهور کرده و بین رکن و مقام با او بیعت شده و بر شهر مکه تسلط پیدا کرده و اهل مکه با او بیعت کرده‌اند و لشکری به استعداد ده هزار رزمنده از اصحاب خود و اهل مکه فراهم آورده، و لشکر امام قصد دعوت مردم بین دو مسجد، و سپس حرکت به سوی مدینه - به قصد تسخیر و تسلط بر آن - را دارد.

این اخبار به گوش سفیانی هم می‌رسد و حالت جنون به او دست می‌دهد، و لشکری عظیم از بهترین افراد خود فراهم می‌کند، و فرماندهی لشکر را به یکی از خویشان خود (یک سفیانی دیگر) می‌سپارد و به وی دستور می‌دهد که به سمت مکه رفته و باشدت و قساوت و بدون هیچ‌گونه ترحمی امام مهدی و قیام او را سرکوب و نابود سازد. لشکر سفیانی بدون معطلي به سمت حجاز حرکت می‌کند در حالی که همه مسلمانان متوجه حرکت این لشکر می‌شوند. سپاه سفیانی به سر زمین حجاز می‌رسد، و در حالی که بین خود و پیروزی و از بین بردن امام مهدی فاصله‌ای نمی‌بیند، به امر خداوند زمین، آن لشکر رادر خود فرو می‌برد و از آن لشکر جز دو نفر نجات پیدا نمی‌کنند؛ یکی از آنها واقعه فرو رفتگ لشکر در زمین را بشارت می‌دهد و نفر دوم اخبار حادثه را به گوش سفیانی می‌رساند.

در این هنگام است که مسلمانان یقین به ظهور امام مهدی پیدا می‌کنند و این که سفیانی همان دشمن خدا است که رسول خدا مردم را از او بر حذر داشته بود، و به دنبال آن، عواطف دینی آنها به سوی امام مهدی سرازیر می‌شود. پس «خسف» نشانه‌ای از ظهور است که همه مردم - عوام و خواص - آن را می‌دانند، و سفیانی هم نشانه دیگر ظهور است.

به سبب واقعه «خسف»، ضربه روحی کشنده‌ای بر سفیانی وارد می‌شود و ستاره اقبال او به سرعت شروع به افول می‌کند و روحیه یاران امام مهدی تقویت می‌گردد و یقین می‌کنند که خدا با آنها است و همه آنچه رسول خدا از غیب خبر داده، بدون هیچ تردیدی از جانب خداوند، و حق است.

مرحله هفتم: حرکت به سمت عراق، و تأسیس پایگاه عملیاتی، و انتخاب کوفه به عنوان پایتخت

بعد از آن که مکه و مدینه و سرزمین‌های مابین آن دو تحت سلطه آن حضرت درآمدند، امام مهدی به سمت عراق، و شهر کوفه حرکت می‌کند. امام باقر^{علیه السلام} می‌فرماید: امام مهدی وارد کوفه می‌شود در حالی که سه پرچم-کنایه از سه گروه و جریان-در آن جا است که با هم اختلاف دارند. آن‌ها اختلافات را کنار می‌گذارند و تابع امام می‌شوند. امام، منبر می‌رود و خطبه می‌خواند و مردم از شدت گریه متوجه حرف‌های ایشان نمی‌شوند (حدیث ۸۳۸).^(۱) همچنین از امام باقر^{علیه السلام} روایت شده: گویا قائم را در منطقه نجف کوفه می‌بینم که به همراه پنج هزار فرشته از مکه به سمت کوفه رفته، جبرئیل از جانب راست، و میکائیل از جانب چپ، و مؤمنان روبروی او هستند، و او لشکریان را به سوی شهرها اعزام می‌کند (حدیث ۸۳۶)^(۲) و امام باقر^{علیه السلام} در وصف شهر کوفه می‌فرماید: شهر کوفه پایتخت آن حضرت می‌گردد... و از آن دیار، عدل خداوند ظهور می‌کند، و قائم در آن شهر است و استواری و آرامش دنیا بعد از ظهور او است (حدیث ۸۳۹)^(۳) و کوفه منزل انبیا و اوصیا و صالحان است...

چرا امام مهدی عراق را به عنوان پایگاه عملیاتی، و کوفه را به عنوان پایتخت انتخاب می‌کند؟

زیرا: ۱. عراق بزرگ‌ترین محل تجمع شیعیان اهل‌بیت نبوت است، و یاران و یاوران آن حضرت در آنجا هستند. ۲. عراق، هم‌جوار سرزمین‌های شرقی-فارس و اطراف آن-است، همان شهرهایی که نخبگان از شیعیان اهل‌بیت را دربردارد. ۳. حاکمیت ایران عصر ظهور در

۱. يدخل الكوفة وبها ثلات رايات قد اضطربت فتصفر له، ويدخل حتى يأتي المنبر فيخطب فلا يدرى الناس ما يقول من البكاء!

۲. كاتي بالقائم على نجف الكوفة قد سار إليها من مكة في خمسة آلاف من الملائكة جبرئيل عن يمينه، وميكائيل عن شماله والمؤمنون بين يديه وهو يفرق الجنود في البلاد.

۳. قال أبي جعفر^{علیه السلام}: الكوفة هي الركيبة الظاهرة... فيها مسجد سهيل الذي لم يبعث الله نبياً إلا وقد صلى فيه، ومنها يظهر عدل الله، وفيها يكون قائمة والقوم من بعده.

اختیار موالیان و دوستداران اهل بیت نبوت، و لشکریانی است که خود را برای اطاعت از امام مهدی آماده کرده‌اند؛ یعنی همان حاملان پرچم‌های سیاه.^۴ کوفه پایتخت پدرش (امام علی^{علیه السلام}) بوده که شاهد پیروزی‌ها و شکست‌های دوران آن حضرت بوده، و امام مهدی اراده کرده که همان شهر شاهد پیروزی بزرگ حق و هزینمت همیشگی باطل باشد.

آنگاه امام مهدی اقدامات خود را با الهامات و عنایات الهی و آنچه از رسول خدا به او رسیده، آغاز می‌کند.

مرحله هشتم: پایگاه عملیاتی امام مهدی و فرماندهی عملیات نظامی آن حضرت

از احادیث نبوی و روایات امامان اهل بیت نبوت چنین فهمیده می‌شود که امام مهدی شهر کوفه را به عنوان پایگاه خود بر می‌گزیند و تحرکات نظامی را از آنجا سامان داده و فرماندهی و هدایت عملیات نظامی را از آن محل انجام می‌دهد، لشکریان از کوفه به نقاط مختلف اعزام می‌شوند، و فرامین حضرت به یارانش در شهرها از کوفه صادر می‌شود.

پایان کار سفیانی و تشکیلات او

احادیث، دلالت بر این دارند که سفیانی برای تسلط بر همه سرزمین‌های عربی و اسلامی و برپایی امپراطوری اموی برنامه‌ریزی می‌کند، و تمام ظرفیت و امکانات خود را برای شکست و نابودی قیام امام مهدی به کار می‌گیرد. و در همین راستا و برای تحقق این آرزو، نیروهای اطلاعاتی و عملیاتی خود را روانه فلسطین و اردن و سوریه و عراق و جزیره می‌کند، و بین آنها و تُرک‌ها درگیری نظامی روی می‌دهد، و ایرانیان را تهدید می‌کند که اگر مطیع او نشلنند به جنگ آنها خواهد شتافت!

وقتی سفیانی از ظهور امام مهدی و بیعت اهل مکه و عزم مهدی بر حرکت به سمت مدینه - و از آنجا به عراق - مطلع می‌شود، دیوانه وار به تجهیز لشکر بزرگی از زیبده‌ترین افراد خود دست می‌زند و فرمان حمله به حجاز و نابودی قیام مهدی را صادر می‌کند، اما خداوند - چنان که گذشت - این سپاه عظیم را به زمین فرو می‌برد و جز دو نفر از آنها باقی نمی‌گذارد، و این واقعه، ضربه روحی شدیدی بر سفیانی وارد کرده، و عملاً پشت او را شکسته و پایان سرنوشت او را رقم می‌زند، و لشکریان او شروع به عقب‌نشینی می‌کنند، و ارتباط عده‌ای از

آنها با مرکز فرماندهی شان قطع می‌گردد و نیروهای آنها تجزیه و از هم پاشیده می‌شود، و روحیه سپاهیان به کلی از بین می‌رود، و در همان وقت، نیروها و یاران امام مهدی بقایای لشکریان سفیانی را تار و مار می‌کنند.

بر اساس احادیث، سفیانی رهبری بیش از یک لشکر از لشکرهای خود را به امویین (سفیانیان) واگذار می‌کند، و مردم اصطلاح سفیانی را برای هر یک از فرماندهان این لشکرها به کار می‌برند، اما فرماندهان امویان در نهایت امر، تابع و مطیع کسی هستند که بزرگ و شخص اصلی این طایفه و وارث نسل امویان است، و همو معروف به سفیانی، و شخص مورد نظر در احادیث نبوی و احادیث امامان اهل بیت نبوت است، که دلالت بر این دارند که امام مهدی و یارانش قیام سفیانی و یارانش را شکست می‌دهند و خود سفیانی با امام مهدی بیعت می‌کند، و سپس بیعت خود را شکسته، و امام مهدی او را به قتل می‌رساند (حدیث ۳۴۶، ۳۵۰، ۱۱).

احادیث نبوی و احادیث امامان اهل بیت نبوت بیانگر آن هستند که امام مهدی بعد از نابودی قیام سفیانی و همزمان با آن، عملیات نظامی خود را پی‌گرفته و همه پایگاه‌های جهل و گمراهی در مشرق زمین -به ویژه بلاد اسلامی- را فتح می‌کند و سرزمین‌های اسلامی را از لوث وجود دشمنان خدا و سران گمراهی و ضلالت پاک می‌کند (حدیث ۳۷۹، ۳۴۰، ۴۲۳).

۱. إذا سمع العائد الذى يمكّن بالخشف خرج مع اثنى عشر ألف فيهم الابدال حتى ينزلوا إيليا، فيقول الذى بعث الجيش حين يبلغه الخبر بإيليا: لعمر الله لقد جعل الله فى هذا الرجل عبرة، بعثت إليه ما بعث فساخروا فى الأرض إن هذا العبرة وبصيرة ويؤدى إلى السفیانی الطاعة، ثم يخرج حتى يلقى كلباً وهم أحواله فيغيرونه بما صنع ويقولون: كساك الله قفيصاً فخلعه، فيقول: ما ترون أستقيله البيعة؟ فيقولون: نعم. ف يأتيه إلى إيليا فيقول: أقلي، فيقول: إنّي غير قادر، فيقول: بلّي، فيقول له أتحب أن أقيلك فيقول: نعم، فيقيله، ثم يقول: هذا رجل قد خلع طاعتي فيأمر به عند ذلك فيذبح على بلاطة إيليا.

۲. وأخذ الصحرى فيذبح على الصفا المعتبرة على وجه الأرض عند الكنيسة التي في بطん الوادى على طرف درج طور زيتا القنطرة التي على يمين الوادى على الصفا المعتبرة على وجه الأرض، عليها يذبح كما تذبح الشاة، فالخائب من خاب يوم كلب حتى تباع الجارية العذراء بثمانية دراهم.

۳.... فيبعث الله عند ذلك منها من يفتح حصونَ الصلاةَ وقلوباً غلباً يفوت بالذين في آخر الزمان كما قمت به في آخر الزمان ويملا الأرض عدلاً كما ملئت خوراً.

۴.... فيظهر على كل جبار وابن جبار، ويظهر من العدل ما يتمتّ له الأحياء أمواتهم.

(۲۳۸) و (۴۷۹). اولین پرچم سپاه مهدی به سمت تُرك‌ها روانه می‌شود. و (از احادیث) کاملاً واضح است که امام مهدی موفق به یکپارچه سازی بلاد اسلامی و تسلط بر همه آن سرزمین‌ها می‌شود، و ظرف مدتی که مشغول به این امر است پیمانی برای ترک مخاصمه با روم می‌بنند که چند سال - یا تمام مدتی که مشغول پاکسازی کشورهای اسلامی و تسلط بر آنهاست - ادامه پیدا می‌کند. امام مهدی تلاش خود را برای استمرار این عهدنامه به کار می‌برد و ابتدا، نقض آتش‌بس و شکستن پیمان توسط روم را هم نادیده می‌گیرد، زیرا در آن برده همه توجه حضرت معطوف به یکپارچه سازی سرزمین‌های اسلامی است؛ قبل از این که وارد نبری گسترده با رومیان شود.

از احادیث و روایات متعددی برداشت می‌شود که امام مهدی قبل از شروع درگیری‌های گسترده با اهل روم، موفق به ایجاد اتحاد امت اسلامی می‌شود، و این روایات حکایت از آن دارند که امام مهدی در این مرحله قدرت یگانه در عالم اسلام است، و نفوذ او در عراق و جزیره و شام و فلسطین و اردن و ایران و یمن گسترده است و به عنوان یگانه حاکم در آن مناطق تصرف می‌کند (رک: عصر الظهور، ص ۲۰۷ به بعد)، و برخورد خصم‌های که پس از آن نسبت به رومیان از خود نشان می‌دهد به سبب جنگ گسترده‌ای است که رومیان علیه جهان اسلام ترتیب می‌دهند؛ بعد از آن که متوجه دامنه خطرات و تهدیداتی می‌شوند که از سوی دولت امام مهدی، کیان نظام‌های حکومتی مسلط بر مغرب زمین را تهدید می‌کند.

تلاش امام مهدی ﷺ برای اجتناب از مواجهه و درگیری با غرب

امام مهدی ﷺ بعد از متحد ساختن عالم اسلام و نابودی حاکمان ستمگر، و چیره شدن بر دژهای تاریکی در عالم اسلام، برای مواجهه با غرب و فتح سنگرهای ضلالت و گمراهمی، و نابودی حاکمان ظالم و حکومت ظلمت و سیاهی، و انتشار اسلام در مغرب زمین خود را آماده می‌کند.

چنین برداشت می‌شود که برنامه امام مهدی در این راستا، متمرکز بر فاصله انداختن بین

۱. .... آخرهم القائم الذي يقوم بعد غيتيه فيقتل الدجال، وبطهر الأرض من كلّ جور و ظلم.

۲. المنصور مهدئ يصلئ عليه أهل السماء والأرض وطير السماء.

ستمگران و مردم آن دیار است و این که به توده مردم بفهماند که به مصلحت آنها نیست که وارد جنگ با امام مهدی شوند، زیرا رسالت او این است که جهان را از قبضه ظالمان ستمگر نجات داده، و زمین را از وجود آنها پاک کند، و خداوند و مهدی و همه ملت‌های مظلوم در جبهه واحدی علیه ظالمان قرار دارند.

و به همین دلیل و در راستای این هدف، و به عنایت الهی امام مهدی «تابوت سکینه» را از دریاچه طبرستان بیرون می‌آورد، و نسخه‌های اصلی تورات و انجلیل را آشکار می‌سازد، و به کمک همه وسائل تبلیغاتی و ارتباط جمعی، در اختیار داشتن این دلایل محسوس و قاطع و برای هین آشکار را به جهانیان اعلام می‌کند. همچنین عصای موسی، و همه آیات و معجزاتی را که خداوند به او اختصاص داده، آشکار می‌کند، و به این افتخار می‌کند که عیسی بن مریم وزیر و تابع او است و پشت سر او نماز می‌خواند. امام مهدی تلاش می‌کند باب گفتگو با جهان غرب را بگشاید، و تا آنجاکه می‌تواند از جنگ پرهیز کند؛ به این امید که ملت‌های غربی از وقوع جنگی که همه هستی آنها را نابود می‌کند پرهیز نماید (ر.ک: احادیث استخراج تابوت سکینه و تورات و انجلیل: ۱۲۰۳، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱).

به همین نیت خیرخواهانه، امام مهدی چندین قرارداد آتش‌بس با آنها منعقد می‌کند و موارد نقض آتش‌بس را نادیده می‌گیرد، و مبادلات تجاری بین دولت امام مهدی و سایر کشورهای غربی صورت می‌گیرد، به طوری که تاجران مسلمان و غربی به بلاد همدیگر رفت و آمد می‌کنند، و امام مهدی تلاش می‌کند باب گفتگو بین شرق و غرب را بگشاید و

۱. يلغى الله على بدئ المهدى يظهر تابوت السكينة من بحيرة الطبرية حتى يحمل فيوضع بين يديه بيت المقدس فإذا نظرت إليه اليهود أسلمت إلا قليلاً منهم.
۲. إنماستى المهدى لأنه يهدى لأمر قد خفى يستخرج التابوت من أرض يقال لها أنطاكية.
۳. المهدى يبعث بقتال الرؤوم، يعطى فقه عشرة، يستخرج تابوت السكينة من غار بأنطاكية، فيه التوراة التي أنزل الله تعالى على موسى عليه السلام، والإنجليل الذي أنزل الله عز وجل على عيسى عليه السلام، يحكم بين أهل التوراة بتوراتهم، وبين أهل الإنجليل بإنجليلهم.
۴. تلك أنطاكية، أما (إن) فى غار من غير أنها رضاضا من لواح موسى، وما من سحابة شرقية ولا غربية تمر بها إلا ألقى عليها من برkatها، ولن تذهب الأيام والليالي حتى يسكنها رجل من أهل بيته يملأها عدلاً وقسطاً، كما ملئت جوراً وظلمةً.

حال آتش‌بس را با هدف دستیابی به صلح و آرامش مورد نظر استمرار بخشد.

رویارویی نظامی با غرب

امام مهدی با غربیان قرارداد آتش‌بس منعقد می‌کند (حدیث ۲۲۱^(۱)). اما آن را نقض می‌کنند، پس از آن چهار قرارداد آتش‌بس منعقد می‌کند اما این قراردادها را هم نقض می‌کنند (حدیث ۲۲۲^(۲)). امام مهدی مدت ده سال را به این منوال می‌گذارند (حدیث ۲۲۳^(۳) و ۲۲۴^(۴)). اما رهبران غربی این تمایل امام مهدی به اجتناب از مواجهه نظامی به غلط تفسیر می‌کنند، یا اینکه مقصود امام را می‌دانند، اما به توان و قدرت بالای او در تأثیرگذاری بر ملت‌های غربی، واستحکام منطق او و تأثیر دلایل محسوسی را که همراه دارد - مثل تابوت و تورات و انجیل و عصای موسی - پی برده، و متوجه اثر کوبنده‌ای که حضور مسیح بن مریم در کنار او دارد، می‌شوند، و به همین جهت رهبران گمراه و باطل غربی همه اختلافات درون خود را به فراموشی می‌سپارند، و نیروهای خود را متحد کرده، و فرماندهی آنها را به یکی از رهبران خود می‌سپارند، و بر جنگی همه جانبه و گسترده علیه امام مهدی متفق می‌شوند، و از فرصت آتش‌بس موجود میان خود و آن حضرت برای تکمیل توان نظامی خود بهره‌برداری می‌کنند. و بر اساس احادیث، سران گمراه غرب لشکری به استعداد ۹۶۰ هزار جنگجو و ۸۰۰ کشتی جنگی فراهم می‌کنند (حدیث ۲۲۳^(۵) و ۲۳۲^(۶)).

همچنین بر اساس احادیث، سپاهیان دو طرف در سرزمین افریقا با هم روی رو

۱... وال السادسة هدنة بينكم وبين بنى الأصرف.

۲. سيكون بينكم وبين الروم أربع هدن، يوم الرابعة على يد رجل من أهل هرقل يدوم سبع سنين.
۳. تصالحون الروم عشر سنين صلحًاً آمناً يفرون لكم سنتين ويغدرون في الثالثة أو يفون أربعًاً ويفدرون في الخامسة، فينزل جيش منكم في مدنهم، فتغدرون أنتم وهم إلى عدو من ورائهم فيفتح الله لكم، فتغدرون (فتغدرون) بما أصبتم من أجر وغنيمة.

۴. يكون بين المهدى وبين طاغية الروم صلح بعد قتله السفياني ونهب كلب، حتى يختلف تجاركم إليهم وتتجارهم إليكم، ويأخذون في صنعة سفهتم ثلث سنين....
۵. فيجمع لكم حمل امرأة، ثم يأتيكم تحت ثمانين غایة، تحت كل غایة اثنا عشر ألفاً.
۶. تقبل الروم في ثمان مائة سفينة فيقاتلونك على هذه الرملة.

می شوند (حدیث ۲۲۲) (۱). و ضعیت جنگ به نفع امام مهدی و یارانش پیش می رود، و فرماندهان لشکر غرب برای تنظیم و تجدید قوا عقب نشینی می کنند، سپس از جایی که کشتی های جنگی روم از صور به سوی عکاروی می آورند، و در این هنگام، جنگ ها و کشتار های سخت آغاز می شود (حدیث ۲۲۴) (۲). و چنین بر می اید که مسیحیان منطقه به اهمیت خطر امام مهدی پی برد و بین رهبران آنها و فرماندهان لشکریان غربی تماس هایی برقرار می شود، و مسیحیان به کمک لشکر های جنگی غرب می شتابند (حدیث ۲۳۵) (۳).

نبرد هولناک و خوفین میان امام مهدی و لشکر او با اهل روم و ترک و یهود

از احادیث چنین بر می اید که فرماندهان غربی با ترک ها و یهودیان بر ضد امام مهدی هم پیمان می شوند (حدیث ۲۱۵)، (۲۱۶)، (۲۱۷)، (۲۱۸)، (۲۱۹) (۴)، (۵)، (۶). و نیروهای ائتلاف در چند موضع مستقر شده و از چند محور با مسلمانان درگیر می شوند؛ به این امید که سپاه اسلام را مجبور به تقسیم و پراکندگی کنند، و چنین بر می اید که نیروهای ائتلاف، چنان لشکری فراهم می کنند که اهل مشرق در تاریخ حیات خود نظری آن را ندیده است. از پیامبر ﷺ روایت شده... سپس با هشتاد پرچم - یعنی لشکر هشتاد دولت - به سوی شما حمله ور می شوند، در زیر پرچم هر

۱. لیکونن لكم من عدوکم بهذه الرملة رملة إفريقيا يوم، تقل الروم في ثمان مائة سفينة فيقاتلونكم على هذه الرملة، ثم يهز ملهم (الله) فتأخذون سفنهم فترکبوا بها إلى رومية فإذا أتيتموها كبر تم ثلاث تكبيرات، ويرتج الحصن من تكبير هم فينهار في الثالثة قدر ميل، فتدخلونها فيرسل الله عليهم غمامه تغشاهم فلا تنهنكم حتى تدخلوها، فلا تنجلي تلك الغبرة حتى تكونوا على فرشهم.

۲. يكون بين المهدى وبين طاغية الروم صلح بعد قتل السفيانى ونهب كلب، حتى يختلف تجاركم إليهم وتتجارهم إليكم، ويأخذون فى صنعة سفنهم ثلث سنين، ثم يهلك المهدى فيما يملك رجل من أهل بيته يعدل قليلاً ثم يجور فيقتل قتلاً، ولا ينفعن ذكره حتى ترسى الروم فيما بين صور إلى عكافه الملاحم.

۳. فيخرجون عليكم في ثمانى غيابه تحت كل غيابه اثنا عشر ألفاً حتى يحلوا بعمق أنطاكيه فلا يبقى بالحيرة ولا بالشام نصرانى إلا رفع الصليب، وقال: لا من كان بأرض نصرانية فلينصرها اليوم فيسير إمامكم.

۴. تخرج الروم في الملحمة العظمى، ومعهم الترك، وبرجان، والصقالبة.

۵. كاتئ بالترك على برادين مخدمة الاذان، حتى يربطوها بشط الفرات!

۶. إذا ظهر الترك والخزر بالجزيرة وأذربيجان، والروم بالعمق وأطرافها، قاتل الروم رجل من أهل قنسرين، والسفيانى بالعراق يقاتل أهل المشرق، وقد اشتغل كل ناحية بعدو....

دولتی دوازده هزار نفر می‌باشد(حدیث ۲۲۳)۱.

و بر اساس احادیث، نیروهای ائتلاف، مصمم بر شکست دادن امام مهدی و سپاه او هستند، زیرا دستورات داده شده به فرماندهان این نیروها - مبنی بر اقدام به سوراندن مرکب‌ها و کشتی‌ها بعد از لنگر انداختن در ساحل شام - به نیروهای ائتلاف این مطلب را تفهیم می‌کنند که در این جنگ باید از جان خود دفاع کنند و چاره‌ای جز پایداری و استقامت تا آخرین قطره خون در جنگ ندارند(حدیث ۲۳۶)۲.

نیروهای ائتلاف موقیت‌هایی کسب کرده و بر اکثر نواحی شام - اعم از خشکی و دریا - مسلط می‌شوند، و بیت المقدس را ویران می‌کنند، و از سرزمین شام جز شهر دمشق و «مقسق» - کوهی در بلاد شام - در اختیار سپاه اسلام باقی نمی‌ماند(همان)۳.

در این هنگام، بر اساس احادیث، امام مهدی از کارگزاران خود در سایر بلاد اسلامی کمک می‌طلبد، و ارسال این کمک‌ها آغاز می‌شود، (و به عنوان مثال) از یمن هفتاد هزار جنگجو می‌رسد.

امام مهدی بعد از آن که مطمئن شد نیروهای اصلی قوای ائتلاف در شام مستقر هستند، بخش اعظم نفرات و تجهیزات سپاه را در این جبهه متصرف می‌کند، و از احادیث بر می‌آید که فرماندهی میدانی امام مهدی در انطاکیه مستقر شده و نبرد اصلی و بزرگ میان دو طرف در آنجاروی می‌دهد. در این نبرد هولناک سی هزار تن از سپاه اسلام به شهادت می‌رسد که هفتاد تن از آنها از اولیاء الله هستند. شدت درگیری به گونه‌ای است که از هر دو طرف خون جاری می‌شود به طوری که اسباب در خون فرو می‌روند (حدیث ۲۳۵)۴. خداوند خشم و غضب خود را بر اهل روم نازل می‌کند و با تحمل خسارات فراوان و ادار به هزیمتی مصیبت بار

۱.... فيجمع لكم حمل امرأة ثم يأتيكم في ثمانين غاية تحت كلّ غاية اثنا عشر ألفاً.

۲. ويقول لهم صاحبهم: إذا رسيتم بسواحل الشام فأحرقوا المراكب، لقاتلو عن أنفسكم.

۳. فيفعلون ذلك ويأخذون أرض الشام كلها بربها وبحرها ما خلا مدينة دمشق والمعتنق، ويخرجون بيت المقدس... قلت: وما المعتنق ياني الله؟ قال: جبل بأرض الشام من حمص على نهر يقال له الأرنط.

۴. فقتلونهم مقتلة حتى يخوض الخيل في الدم؛ فعند ذلك يغضب الله تبارك وتعالى عليهم فيطعن بالمرجع النافذ، ويضر ببالسيف القاطع.

می‌شوند.

بر اساس روایات، این نبرد هولناک و آثار و عواقب آن، کمر رومیان و متعددان روم رامی شکنند، زیرا آنها وقتی برای حمله به بلاد اسلام و ورود به این نبرد هولناک مصمم شدند برای اطمینان از پیروزی، همه دار و ندار خود را بسیج کرده و هر فردی را که قادر بر حمل سلاح بود فرا خواندند، و سرزمین‌های خود را بدون محافظه رها کردند.

رومیان در این نبرد تاریخی نزدیک به ششصد هزار جنگجو -بدون محاسبه مجر و حان و مفقودان- را از دست می‌دهند. بر اساس اخبار، امام مهدی از ضعف و ضعیت نظامی دشمن -بعد از تحمل آن همه خسارت- مطلع می‌شود و از همین رو به فاصله کمی بعد از این نبرد هولناک، هزار و پانصد مرکب را تجهیز می‌کند تا با سپاهی متشكل از چهار لشکر -لشکر اهالی شرق، لشکر اهالی غرب، لشکر شام و لشکر حجاز- به قصد حمله به بلاد غرب -که اکنون بدون محافظه مانده- رهسپار شوند.

بر اساس احادیث، این سپاه اعزامی به سبب برخورداری از یقین بالا و سختی‌هایی که دیده‌اند، کاملاً آبدیده شده و صیقلی یافته‌اند، به طوری که در روایات، چنین توصیف شده‌اند: محکم و به هم پیوسته، و مؤمن و یاور همدیگر هستند، همچون فرزندانی از پدر واحد هستند، خداوند کینه و بعض را از آنها زدوده است.

این سپاه از «عکا» به سمت «رومیه» حرکت می‌کند، و خداوند بادرام سخر آنها می‌گردد و همچنان که به تسخیر حضرت سلیمان درآورد.

احادیث نبوی تأکید دارند که این سپاه، همه کشورهای غربی را فتح می‌کند، تابه شهری وارد می‌شوند که به آن قاطع می‌گویند در کنار دریای سبز که دنیا را احاطه کرده است و پشت او بجز امر خداوند متعال چیزی نیست (حدیث ۱۲۸)^(۱). و احادیث، بر خصوص فتح قسطنطینیه تمرکز دارند (حدیث ۴۱۴، ۴۰۸)^(۲) و چین و کوه‌های دیلم هم فتح

۱. ليستخرجن المهدى ذلك حتى يرده إلى بيت المقدس، ثم يسير ومن معه حتى يأتون (كذا) خلف الرومية، مدينة فيها مائة سوق في كل سوق مائة ألف سوق فيفتحونها، ثم يسيرون حتى يأتون مدينة يقال لها قاطع على البحر الأخضر المحقق بالدنيا، ليس خلفه إلا أمر الله.

۲. عمران بيت المقدس خراب يشرب وخراب يشرب خروج الملحة وخروج الملحة فتح القسطنطينية.

می‌شود (حدیث ۶۶۳)^(۴) و از هیچ دژ و سنگری عبور نمی‌کنند مگر این که آن را فتح می‌کنند (حدیث ۶۶۱)^(۵).

سر بازان امام مهدی^{علیه السلام} متوقف نمی‌شوند مگر بعد از تسلط بر همه شرق و غرب دنیا احادیث نبوی تأکید دارند که امام مهدی شمشیر خود را حمل کرده و بر زمین نمی‌گذارد تا وقتی که بر عرب مسلط شود (حدیث ۶۸)^(۶)، و شرق و غرب عالم را فتح کند: «ما بین مشرق و مغرب برای او گشوده می‌شود (حدیث ۱۲۷)^(۷). خداوند به دست او شرق و غرب عالم را می‌گشاید» (حدیث ۱۵۵)^(۸) و به مغرب و مشرق می‌رسد (حدیث ۱۵۸)^(۹)، و بر روی زمین کسی باقی نمی‌ماند مگر این که بانگ لا اله الا الله سر می‌دهد (حدیث ۳۰۹)^(۱۰)، و بین اهل مشرق و مغرب حکومت می‌کند (حدیث ۳۶۱)^(۱۱)، و حکومت مهدی همه عالم را فرا می‌گیرد (حدیث ۸۵۸)^(۱۲)، و خداوند شرق و غرب زمین را برای او می‌گشاید (حدیث ۸۵۹)^(۱۳).

۳. مدينة اين هرقل تفتح أولاً يعني القسطنطينية.
۴. ولا يترك بعده إلا أزالها، ولا سنة إلا أقامها، ويفتح قسطنطينية والصين وجبار الدليلم.
۵. ثم يسر ومن من المسلمين لا يمرون على حصن ببلد الروم إلا قالوا عليه لا إله إلا الله فتساقط حيطانه.
۶. لا تنقض الأيام ولا يذهب الدهر حتى يملك العرب رجل من أهل بيته.
۷. ويفتح له ما بين المشرق والمغارب.
۸. الأئمة بعدى اثنى عشر أولهم أنت يا على وأخرهم القائم الذى يفتح الله على يديه مشارق الأرض ومغاربها.
- ۹.... إن الله عزّ وجلّ مكّن له في الأرض واتاه من كل شيء سبياً وبلغ المشرق والمغارب وأن الله تبارك وتعالى سيجري سنته في القائم من ولدی ويلغه شرق الأرض وغريها حتى لا يبقى سهلٌ ولا موضع من سهل ولا جبل وطنه ذو القرنين إلا وطنه ويظهر الله له كنوز الأرض ومعادنها وينصره بالرعب، يملأ الأرض قسطاً وعدلاً كما ملئت جوراً وظلمةً.
- ۱۰.... يرد الله به الدين ويفتح له فتوح فلا يبقى على وجه الأرض إلا من يقول: لا إله إلا الله.
- ۱۱.... ويجمع الكتب من أنطاكيه حتى يحكم بين أهل المشرق والمغارب.
- ۱۲.... إذا قام القائم بعث في أقاليم الأرض في كل إقليم رجالاً.
- ۱۳.... يفتح الله له شرق الأرض وغريها ويقتل الناس حتى لا يبقى إلا دين محمد^{علیه السلام} يسير بسيرة سليمان بن داود.

فروود آمدن مسیح به زمین

بین مسلمانان در مورد حتمی بودن نزول حضرت عیسی از آسمان، و خواندن نماز پشت سر امام مهدی، و امارت مهدی بر او، و اینکه مسیح یکی از شاخص‌ترین وزرای مهدی است، اختلافی نیست، اما به طور جزم و یقین نمی‌دانیم که در کدام یک از مراحل انقلاب مهدی از آسمان فرو می‌آید و پشت سر امام مهدی علیه السلام نماز می‌خواند و مهم‌ترین پست وزارتی را به عهده می‌گیرد، هر چند این احتمال را مرجح می‌دانیم که نزول حضرت مسیح، بعد از عقب راندن لشکریان سپاه غرب، و در دوره فترتی باشد که امام مهدی علیه السلام آماده فتح پایگاه‌ها و سنگرهای ضلالت در جهان غرب می‌شود، زیرا بعد از آن که نیروی نظامی غرب منهدم شده و اتحاد و ائتلاف سران گمراه غرب از کار می‌افتد، ضمیر و شعور غربیان آمادگی و قابلیت بیشتری برای شنیدن سخنان امام مهدی علیه السلام پیدا می‌کند.

